

Aprobat,

**Președinte,
Romeo STAVARACHE**

**RAPORT DE ACTIVITATE
-ANUL 2013-**

Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România a implementat pe parcursul anului 2013, proiectul „**POLICENTRIC - Parteneriate strategice pentru dezvoltarea policentrică a României**”, cod SMIS 35483. Proiectul a fost finanțat din **FONDUL SOCIAL EUROPEAN** prin *Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative 2007-2013*.

Valoarea totală eligibilă a proiectului (fără TVA) a fost de 499.620,00 lei, din care:

- 489.627,60 lei – valoare eligibilă nerambursabilă din Fondul Social European;
- 9.992,40 lei – cofinanțarea eligibilă a beneficiarului.

Obiectivul general al proiectului l-a constituit îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel politico-administrativ în domeniul dezvoltării policentrice.

Scopul proiectului l-a reprezentat creșterea capacității Federației Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România de a colabora cu instituțiile publice cu atribuții relevante în domeniul dezvoltării policentrice.

Obiectivele specifice au vizat:

1. **Dezvoltarea unui sistem național de networking în domeniul dezvoltării policentrice**, prin crearea și instruirea unei rețele naționale de specialiști în domeniu, utilizând metode inovative și interactive.
2. **Crearea unui cadru instituțional de sprijinire a dezvoltării policentrice** prin realizarea pe parcursul implementării proiectului a două parteneriate naționale strategice, cu autoritățile publice centrale ce au atribuții relevante în domeniul menționat.

Grupul țintă al proiectului a fost format din 20 de specialiști în problema dezvoltării policentrice, câte o persoană de la fiecare pol de creștere/dezvoltare urbană, poli nominalizați prin H.G. 998/2008 (20 de poli la nivel național), care vor participa activ la susținerea procesului de dezvoltare metropolitană a României.

Principalele activități ale proiectului au fost:

- Constituirea și instruirea grupului de specialiști în dezvoltarea policentrică;
- Dezvoltarea paginii web a Federației Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România;
- Organizarea unei conferințe naționale de promovare a dezvoltării metropolitane și a 5 seminarii regionale;
- Elaborarea unui studiu privind stadiul dezvoltării policentrice a României;

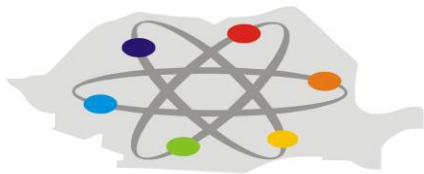
Proiectul s-au desfășurat pe o perioadă de 12 luni, activitățile având impact la nivelul celor 7 poli de creștere: *Brașov; Cluj-Napoca; Constanța; Craiova; Iași; Ploiești; Timișoara;* și a celor 13 poli de dezvoltare urbană; *Arad; Baia Mare; Bacău; Brăila; Galați; Deva; Oradea; Pitești; Râmnicu-Vâlcea; Satu Mare; Sibiu; Suceava; Târgu-Mureș.*

Prin implementarea proiectului s-au obținut următoarele rezultate:

- O rețea interactivă la nivel național formată din 20 de specialiști în domeniul dezvoltării metropolitane;
- Un studiu de specialitate privind stadiul dezvoltării policentrice a României;
- Două parteneriate strategice cu ministerele de resort: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Ministerul Fondurilor Europene;
- O conferință națională și 5 seminarii regionale în care se va dezbate problematica dezvoltării zonelor metropolitane;

Activități concrete realizate în cadrul proiectului POLICENTRIC:

- Creșterea capacității Federației Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România de a colabora cu instituțiile publice cu atribuții relevante în domeniul dezvoltării policentrice;
- Managementul proiectului Policentric și coordonarea echipei de implementare. Echipa de proiect a fost formată din manager proiect, expert juridic, expert financiar, expert comunicare și relații publice, asistent proiect;
- Întocmirea și transmiterea către Autoritatea de Management a Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (AM PODCA) a Rapoartelor trimestriale de progres R1 (ianuarie – martie; aprilie – iunie; iulie - septembrie; octombrie – noiembrie 2013);
- Întocmirea și transmiterea către AM PODCA a rapoartelor lunare privind achizițiile publice pe proiect și situația cheltuielilor previzionate;
- Elaborarea documentelor de lucru necesare implementării proiectului;

- Selecția grupului țintă Policentric – 20 de specialiști în dezvoltare policentrică desemnați de către poliile de creștere și poliile de dezvoltare urbană;
- Dezvoltarea paginii web a proiectului, www.policentric.fzmaur.ro și actualizarea permanentă a acesteia, cu informații relevante privind desfășurarea activităților asumate;
- Promovarea și mediatizarea proiectului prin comunicate, anunțuri și articole de presă;
- Organizarea la Brașov, în colaborare cu Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă, a cursului „Facilitator de dezvoltare comunitară”, cod COR 341204, certificat ANC (25 februarie – 3 martie). Cursul a cuprins module de pregătire în domeniile: planificare strategică, dezvoltare comunitară, dezvoltare economică locală, dezvoltare durabilă, egalitate de șanse;
- Organizarea la Brașov, în colaborare cu Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov, a primului seminar regional Policentric, în perioada 27 – 28 februarie 2013,
- Analiza situației existente la nivelul celor 20 de poli de creștere/dezvoltare urbană, în principal în ceea ce privește implementarea proiectelor cu caracter intercomunitar (P.I.D.U., proiecte partenoriale finanțate din fondurile structurale și de coeziune europene, etc);
- Constituirea și coordonarea rețelei naționale interactive în domeniul dezvoltării policentrice, sub forma unui grup de lucru format din specialiști cu expertiză în domeniul dezvoltării metropolitane (20 de persoane desemnate de către poliile de creștere, respectiv poliile de dezvoltare urbană);
- Organizarea la Oradea, în colaborare cu Zona Metropolitană Oradea, a celui de-al II-lea seminar regional Policentric, în perioada 25 – 26 aprilie 2013;
- Evaluarea stadiului de implementare al proiectului, cu ocazia vizitei de monitorizare efectuate de către ofițerul de proiect desemnat de AM PODCA – activitate desfășurată la sediul Federației, în perioada 3 – 5 iunie;
- Întocmirea și transmiterea către AM PODCA a Cererii de Rambursare nr. 1, aferentă perioadei noiembrie 2012 – mai 2013;
- Întocmirea și transmiterea către AM PODCA a Raportului tehnic de progres R2 pentru perioada noiembrie 2012 – mai 2013;
- Organizarea la Bacău, în colaborare cu Zona Metropolitană Bacău, a celui de-al III-lea seminar regional Policentric, în perioada 13 – 14 iunie;
- Elaborarea Chestionarului de evaluare privind nivelul de dezvoltare al Zonelor Metropolitane din România, document suport pentru realizarea studiului privind dezvoltarea de tip metropolitan în țara noastră;
- Organizarea la Constanța, în colaborare cu Zona Metropolitană Constanța, a celui de-al IV-lea seminar regional Policentric, în perioada 18 - 19 iulie;

- Organizarea la Iași, în colaborare cu Zona Metropolitană Iași, a celui de-al V-lea seminar regional Policentric, în perioada 26 – 27 septembrie;
- Elaborarea unui Studiu privind dezvoltarea metropolitană la nivelul polilor de creștere și al polilor de dezvoltare urbană din România;
- Inițierea acordurilor de parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, respectiv Ministerul Fondurilor Europene în ceea ce privește colaborarea în perioada de programare 2014 – 2020;
- Organizarea la București a conferinței naționale Policentric, în perioada 14 – 15 noiembrie;
- Primirea de noi membri în Federație (Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Satu Mare).

Seminar regional Policentric – Zona metropolitană Brașov, 27 – 28 februarie 2013

Dezbaterile au vizat:

- Direcțiile de acțiune la nivelul zonelor metropolitane din România și a federației FZMAUR, ca instrument de reprezentare a intereselor asociațiilor de tip zonă metropolitană;
- Impactul intercomunitar al proiectelor finanțate din fonduri europene în perioada 2007 – 2013;
- Strategiile de dezvoltare și atragere a finanțărilor nerambursabile în perioada 2014 – 2020.

Concluziile seminarului

- Legea 215/2001 a administrației publice locale, republicată, (art.11 – art.13), recunoaște dreptul unităților administrativ teritoriale de a se constitui în asociații de dezvoltare intercomunitară, cu personalitate juridică de drept privat și de utilitate publică. Conform modificărilor aduse Legii 215 prin Legea 264 din data de 15 decembrie 2011, Zona Metropolitană a fost definită ca asociația de dezvoltare intercomunitara constituită pe bază de parteneriat între Capitala României sau municipiile de rangul I sau municipiile reședință de județ și unitatile administrativ-teritoriale aflate în zona imediată. Legea 351/2001 privind Planul de Amenajare a Teritoriului Național, modificată prin Legea 264/2011, art.7 prevede că în vederea dezvoltării echilibrate a teritoriului din zona Capitalei României și a municipiilor de rangul I sau a municipiilor reședință de județ, unitățile administrativ-teritoriale de bază din aceste zone se pot asocia într-un parteneriat voluntar în scopul înființării de zone metropolitane aferente spațiului urban. Astfel, conform modificărilor legislative precizate, toate municipiile reședință de județ pot constitui asocieri metropolitane;
- Dezvoltarea policentrică poate fi impulsionată prin prezentarea unor modele de bună practică, în România primele zone metropolitane fiind constituite la începutul anilor 2000;

- Serviciile publice urbane trebuie extinse la nivel metropolitan, prin delegarea gestiunii din partea localităților către asociațiile de dezvoltare intercomunitară de tip zonă metropolitană sau către cele cu caracter special (alimentare cu apă și canalizare; transport public; etc).

Seminar regional Policentric – Zona metropolitană Oradea, 25 – 26 aprilie 2013

Agenda seminarului:

1. Prezentarea strategiilor de dezvoltare a zonelor metropolitane Oradea, Baia Mare și Constanța;
2. Prezentarea Strategiei de dezvoltare spațială a României și a rolului alocat Zonelor Metropolitane;
3. Dezvoltarea Zonelor Metropolitane în contextul regionalizării: provocări pentru mobilitatea urbană;
4. Prezentarea unor exemple de bună practică în organizarea serviciilor comunitare de utilități publice: cazul AIDA Transport Local Alba Iulia; cazul A.D.I. REOSAL, județul Bihor;
5. Prezentarea legislației naționale cu impact asupra dezvoltării metropolitane și discuții interactive privind modul de aplicare al legislației prezentate;
6. Concluzii și propuneri privind îmbunătățirea legislație specifice dezvoltării metropolitane.

Concluziile seminarului

- Legislația națională în domeniul dezvoltării policentrice necesită îmbunătățiri, Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane urmând a formula propuneri în acest sens.
- Strategia de dezvoltare spațială a României, elaborată și implementată de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, prin Direcția Generală Dezvoltare Teritorială, susține zonele metropolitane și promovează conceptul de dezvoltare policentrică.
- Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România este un partener al Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în domeniul dezvoltării policentrice și poate fi, de asemenea, un partener, în procesul de descentralizare-regionalizare.
- Viziunea polilor de creștere/ dezvoltare asupra serviciilor comunitare de utilități publice este aceea de extindere a acestora de la nivel urban la nivel metropolitan, prin intermediul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară.
- Se pot distinge exemple de bună practică în ceea ce privește extinderea serviciilor de utilități publice la nivel metropolitan: transport local – Alba Iulia, servicii publice de salubritate-colectarea deșeurilor nepericuloase – A.D.I. Reosal, jud. Bihor.
- Mobilitatea urbană este un concept susținut atât la nivel național, cât și la nivel european. Prezentarea Club Metropolitan, „Dezvoltarea Zonelor Metropolitane în contextul regionalizării: provocări pentru mobilitatea urbană”, s-a axat în principal pe conturarea contextului administrativ și legislativ ce influențează dezvoltarea transportului metropolitan.

Seminar regional Policentric – Zona metropolitană Bacău, 13 – 14 iunie 2013

Agenda seminarului a cuprins:

1. Prezentarea Raportului Comitetului Regiunilor privind parteneriatul durabil urban-rural;
2. Competitivitatea zonelor metropolitane în contextul dezvoltării policentrice;
3. Instrumentele de Dezvoltare Teritorială 2014 – 2020, Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD);
4. Conexiunea urban-rural în contextul protecției mediului;
5. Informare privind reuniunea CIAP din 11 iunie 2013;
6. Fotocataliza – o nouă tehnologie utilizată în zonele urbane aglomerate;
7. Centrul de Afaceri și Expoziții Bacău, factor al dezvoltării economice locale;
8. Regionalizare și dezvoltare teritorială echilibrată 2014 – 2020;
9. Zonele metropolitane în contextul Instrumentelor Teritoriale Integrate;
10. Prezentarea unor exemple privind proiecte de succes implementate în perioada de programare 2007 – 2013;
11. Discuții interactive privind oportunitățile de proiecte în perioada 2014 – 2020;
12. Propuneri privind necesitățile de finanțare ale zonelor metropolitane, pentru perioada 2014 – 2020;

Concluziile seminarului

- Coeziunea teritorială, dezvoltarea teritorială integrată și parteneriatul urban – rural vor face obiectul unor politici europene în perioada de programare 2014 – 2020;
- Obiectivul coeziunii teritoriale presupune accesul echitabil la oportunități de dezvoltare durabilă și la servicii, astfel încât teritoriile să-și poată fructifica pe deplin potențialul. Contextul local și regional este deosebit de important, mai ales datorită legăturilor funcționale între comunitățile locale și barierele pe care limitele administrativ-teritoriale adesea le creează;
- Atât comunitățile rurale, cât și cele urbane au nevoie de un cadru pentru a se putea dezvolta armonios, în sinergie unele cu altele, astfel încât dezvoltarea economică să genereze beneficii per ansamblu pentru întreaga regiune;
- Zonele rurale și cele urbane pot lucra în parteneriat pentru realizarea coeziunii teritoriale. Scopul parteneriatului este de a găsi mijloacele prin care actorii publici din mediul urban și cel rural pot coopera, pentru o mai bună planificare strategică, pornind de la principiul complementarității urban – rural;
- Interdependențele urban-rural sunt adesea greu de măsurat și acest lucru se datorează mai ales faptului că planificarea teritorială se realizează la nivelul unităților administrative și nu la nivelul zonelor funcționale. Din cauza acestui aspect se are în vedere promovarea unor modele de planificare inovative. Interdependențele urban/ peri-urban/ rural sunt multiple: transportul

și accesibilitatea la locul de muncă, schimburile comerciale în domeniul agro-alimentar, accesibilitatea la servicii publice, turismul, utilizarea energiilor regenerabile;

- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD), instrument inspirat din modelul Leader pentru dezvoltare rurală, oferă actorilor locali de la nivel urban și rural cadrul pentru a forma parteneriate și pentru a pune în aplicare strategiile de dezvoltare locală.
- Conform Raportului Băncii Mondiale privind competitivitatea orașelor din România, zonele economice funcționale generate de către aglomerările urbane din România depășesc de cele mai multe ori granițele administrativ teritoriale ale orașelor. Modelul este respectat în toate țările dezvoltate, o arie economică funcțională fiind definită ca o zonă aflată la cel mult 1 oră distanță de centrul polarizator. Recomandările Băncii Mondiale au în vedere: redefinirea ariilor urbane funcționale, prin introducerea zonelor periurbane, în scopul unei planificări integrate / introducerea managementului metropolitan în scopul planificării dezvoltării urbane și metropolitane / dezvoltarea unor sisteme de transport integrate la nivelul zonelor metropolitane;

Seminar regional Policentric – Zona metropolitană Constanța, 18 – 19 iulie 2013

Agenda întâlnirii:

1. Polii de creștere și polii de dezvoltare urbană în România – stadiul implementării PIDU. Stadiul privind semnarea contractelor de finanțare POR – Axa 1. Stadiul privind implementarea proiectelor individuale finanțate prin POR – Axa 1;
2. Polii de creștere în viitoarea perioadă de programare (2014 – 2020);
3. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice din România, Banca Mondială – Raport privind creșterea capacității de planificare strategică și a impactului economic al polilor de creștere. Discuții Raport Final;
4. Proiecte de succes de la nivelul polilor de creștere și a polilor de dezvoltare urbană:
 - Proiecte de succes în Zona Metropolitană Constanța;
 - Proiecte de succes în Zona Metropolitană Oradea;
 - Proiecte de succes în Zona Metropolitană Brașov;
 - Proiecte de succes în Zona Metropolitană Iași;
 - Proiecte de succes în Zona Metropolitană Baia Mare;
5. Proiectul Policentric – prezentarea stadiului de implementare;

Concluziile seminarului

- Analiza modului în care sunt implementate proiectele de dezvoltare în cadrul marilor areale urbane a demonstrat necesitatea existenței unei abordări integrate la nivelul polilor de creștere / polilor de dezvoltare urbană. Aceste areale urbane mari, în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională, reprezintă zone cu o problemă foarte complexă, abordarea integrată urmând a fi extinsă și pentru următoarea perioadă de programare.

- O conexiune îmbunătățită la nivelul unei arii urbane funcționale presupune mobilitate și accesibilitate, prin infrastructură adecvată și prin servicii publice/ private de calitate, în principal în domeniul transportului public (auto și feroviar), cu accent pe transport public metropolitan.
- O arie urbană funcțională care integrează facilități de infrastructură și servicii comunitare susține dezvoltarea polului urban și creșterea competitivității economice.
- A fost discutat Raportul elaborat de către experții Băncii Mondiale - document realizat în cadrul "Acordului pentru serviciile consultative cu privire la acordarea asistenței către MDRAP". Acest acord prevede actualizarea planificării strategice și a impactului economic al poliilor de creștere, deoarece în perioada 2014-2020 dezvoltarea din cadrul Poliilor de Creștere trebuie abordată unitar și prin continuitate cu proiectele deja demarate.
- Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană au un rol decisiv în modernizarea și dezvoltarea arealelor urbane, poliilor de creștere și poliilor de dezvoltare urbană urmând a corela obiectivele PIDU 2014 – 2020 cu rezultatele PIDU 2007 – 2013.
- Zona Metropolitană Constanța – abordare 2014 – 2020: extinderea și transformarea polului de creștere Constanța în zona funcțională de creștere Dobrogea și înființarea ITI Dobrogea – structură multipartenerială destinată dezvoltării integrate la nivel subregional prin accesarea fondurilor europene și a diverselor programe de finanțare.

Seminar regional Policentric – Zona metropolitană Iași, 26 – 27 septembrie 2013

Agenda întâlnirii:

- Impactul implementării Programului Operațional Regional în Zona Metropolitană Iași;
- Zonele metropolitane - promotori ai competitivității regionale;
- Clusterul Inovativ Regional EURONEST IT&C Hub;
- Parcul Tehnologic și Științific Tehnopolis Iași - susținător al mediului de afaceri regional;
- Rolul zonelor metropolitane în contextul procesului de regionalizare;
- Planuri de dezvoltare regională 2014 – 2020;
- Investiții teritoriale integrate;
- Analiza chestionarelor - studiul privind dezvoltarea policentrică;
- Proiecte de investiții în Zona Metropolitană Iași;
- Analiza Acordului de Parteneriat 2014-2020;

Concluziile evenimentului

Zona Metropolitană Iași a realizat, prin intermediul Programului Operațional Regional, o serie de investiții în perioada 2007 – 2013:

- Dezvoltare rețea rutieră în zona culturală, istorică și turistică a Municipiului Iași
- Dezvoltarea axei de transport Est-Vest

- Creșterea accesibilității spre zona centrala economica si comerciala a Polului de Creștere Iași
- Centrul Tehnologic Regional Iași

Au fost prezentate programele de transport metropolitan aplicate sau în curs de elaborare, urmate de discuții despre situația transportului în comun la nivelul zonelor metropolitane. Membrii FZMAUR vor propune modificarea legislației în vigoare, astfel încât zonele metropolitane să poată accesa finanțare pentru extinderea transportului public de persoane.

Municipiul Iași va extinde transportul public în comun pe raza Zonei Metropolitane, luând în considerare abordarea avută în ceea ce privește extinderea serviciilor de apă – canal și a celor de salubritate.

Asociațiile de tip zonă metropolitană vor propune o viziune comună privind dezvoltarea policentrică în România și implementarea de proiecte pe alocarea financiară a UE (2014 – 2020). Se vor face propuneri pentru modificarea legislației, astfel încât asociațiile de dezvoltare intercomunitară, în special cele de tip zonă metropolitană, să poată accesa cu mai mult succes Programele Operaționale finanțate din fonduri europene, în viitoarea perioadă de programare.

Conferința finală Policentric – București, 14 – 15 noiembrie 2013

Ziua 1

- Prezentarea parteneriatelor strategice pentru dezvoltarea policentrică a României.
- Prezentarea punctului de vedere al MDRAP privind parteneriatul propus.
- Prezentarea punctului de vedere al MFE privind parteneriatul propus.
- Recomandări privind politica polilor de creștere pentru perioada 2014-2020.
- Recomandări privind politica polilor de dezvoltare pentru perioada 2014-2020.
- Prezentarea principalelor concluzii ale studiului de specialitate privind stadiul dezvoltării metropolitane.

Ziua 2

- Prezentarea condițiilor statutare privind aderarea de noi membri la Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România (FZMAUR).
- Concluzii și stabilirea calendarului de aderare pentru noii membri.
- Propuneri- proiecte de investiții în cadrul zonele metropolitane:
 - Parcuri industriale/logistice și parcuri științifice/tehnologice
 - Sistem de transport metropolitan integrat
 - Infrastructură de transport integrată
- Analiza modului de reflectare a propunerilor de finanțare pentru zonele metropolitane în cadrul Acordului de Parteneriat.

Concluziile evenimentului

Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România a inițiat două parteneriate cu autoritățile centrale, respectiv MDRAP și MFE.

Cele două parteneriate subliniază importanța dialogului și cooperării între FZMAUR, în calitate de structură asociativă, care reunește asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu rol în dezvoltarea zonelor metropolitane, pe de-o parte, și Ministerele de resort care au atribuții în alocarea fondurilor structurale și de coeziune europene către polii de creștere / polii de dezvoltare urbană, respectiv MDRAP și MFE.

Pe parcursul implementării proiectului, FZMAUR a realizat un studiu privind dezvoltarea metropolitană la nivelul polilor de creștere și polilor de dezvoltare urbană din România, rezultatele acestuia fiind prezentate în cadrul întâlnirii.

Elaborat,

Paul Adrian PECE

Secretar FZMAUR

Municipiul Brașov,

25 aprilie 2014